

GMINA CHODZIEŻ

RAPORT Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CHODZIEŻ NA LATA 2021 – 2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

Opracowała:

Lucyna Ewert

Chodzież, 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	3
2.1. Struktura demograficzna	4
2.2. Użytkowanie gruntów	4
2.3. Gospodarka	6
III. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA.....	6
3.1. Gospodarka wodna.....	6
3.1.1. Charakterystyka sieci wodociągowej.....	7
3.1.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia	7
3.2. Gospodarka ściekowa.....	8
3.2.1. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej	8
3.2.2. Oczyszczalnie ścieków	9
IV. STAN WYBRANYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	9
4.1. Budowa geologiczna	9
4.2. Wody podziemne	10
4.3. Wody powierzchniowe	11
4.4. Powietrze atmosferyczne	11
4.5. Hałas.....	13
4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne	14
4.7. Charakterystyka elementów przyrody ożywionej.....	16
4.7.1. Obszar chronionego krajobrazu	17
4.7.2. Pomniki przyrody	18
4.7.3 Obszary Natura 2000	18
V. GŁÓWNE CELE I ZADANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CHODZIEŻ NA LATA 2021-2025.....	19
VI. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CHODZIEŻ	23
1. Finansowanie ochrony środowiska.....	23
2. Realizacja gminnego Programu usuwania azbestu.....	23
3. Modernizacja oświetlenia ulicznego.....	26
4. Dotacje do wymiany pieców.....	26
5. Inwestycje w gminie Chodzież w latach 2021-2022.....	27
IX. UWAGI I WNIOSKI	29

I. WPROWADZENIE

Program ochrony środowiska dla Gminy Chodzież został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54) w celu realizacji polityki ochrony środowiska. **Polityka ochrony środowiska** - to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, w tym za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 18 Prawa ochrony środowiska z wykonania programu ochrony środowiska burmistrz, wójt gminy sporządzają, co 2 lata raporty, które przedstawiają właściwej radzie gminy. W celu wywiązania się z ww. obowiązku Wójt Gminy Chodzież przedstawił niniejszy raport. Jego celem jest analiza stanu środowiska Gminy Chodzież oraz ocena realizacji wykonanych, bądź nie zadań, które zapisane zostały w Programie ochrony środowiska na lata 2021-2025 dla Gminy Chodzież.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla gminy Chodzież obejmuje okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2022 roku.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina wiejska Chodzież położona w zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie chodzieskim. Jej powierzchnia wynosi 212,94 km² gdzie przeważającą część zajmują użytki rolne oraz grunty leśne. Stan ludności Gminy na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniósł 6055 mieszkańców a na koniec 2022 r. było 6070 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 29 osób/km².

Gmina podzielona jest na 11 sołectw: Konstantynowo, Milcz, Nietuszkowo, Oleśnica, Pietronki, Podanin, Rataje, Stróżewice, Stróżewo, Strzelce, Zacharzyn.

Gmina sąsiaduje z gruntami przynależnymi administracyjnie do:

- ◆ od strony południowej gminy Budzyń,
- ◆ od strony północnej gminy Kaczory oraz Miasteczko Krajeńskie,
- ◆ od strony zachodniej gminy Czarnków oraz Ujście
- ◆ od strony wschodniej gminy Margonin oraz Szamocin.

Ponadto Gmina graniczy z Miastem Chodzież, które stanowi odrębną jednostkę administracyjną. Gmina charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą. W granicach gminy można wyróżnić trzy główne jednostki geomorfologiczne:

- ◆ Pradolinę Noteci,
- ◆ zespół powierzchni wysoczyznowych z kompleksem moren czołowych,
- ◆ równinę sandrową.

Charakterystycznym elementem morfologicznym i krajobrazowym Gminy Chodzież jest strefa krawędziowa zboczy wysoczyzny morenowej. W zachodniej części Gminy, pomiędzy Nietuszkowem i Studzieńcem stanowi ją wysoka na 40 m skarpa, o dużym nachyleniu gęsto porożcinana licznymi dolinami erozyjnymi (jarami). We wschodniej części Gminy Pradolina Noteci oddzielona jest od wysoczyzny szerokimi terasami. Wysoczyzna wznosi się około 15 m powyżej powierzchni górnego terasu.

2.1. Struktura demograficzna

Gminę Chodzież na koniec 2022 r. zamieszkiwało 6070 osób, na powierzchni wynoszącej 212,7 km². Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi od kilku lat 28 mieszkańców na km² i nie zmienia się od kilku lat. Liczbę mieszkańców z podziałem na kobiety i mężczyzn w latach 2018 - 2022 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców na terenie gminy w latach 2018 - 2022

Lata	Ludność ogółem	Ludność		Gęstość zaludnienia ilość osób na km ²
		Kobiety	Mężczyźni	
2018	6013	3051	2962	28,5
2020	6045	2990	3055	28,4
2022	6070	3021	3049	28,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba ludności Gminy Chodzież powoli wzrasta. Zauważa się przewagę kobiet w stosunku do liczby mężczyzn.

Zróznicowanie ludności pod względem wieku na terenie gminy przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura ludności na terenie gminy wg wieku w latach 2018- 2022

Rok	Ludność ogółem	Liczba ludności wg określonych grup wiekowych		
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
2018	6013	1296	3777	994
2020	6045	1035	3927	1035
2022	6070	1024	3967	1079

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując poszczególne tabele zauważa się, że liczba ludności w gminie nieznacznie, ale wzrasta. Jest mniej kobiet niż mężczyzn. Gęstość zaludnienia w gminie jest niezmienna od 2018 r. Zmniejsza się liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym a wzrasta ilość osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (tabela 2.). Nasze społeczeństwo się starzeje.

2.2. Użytkowanie terenu

Największą powierzchnię gminy zajmują użytki rolne i lasy, które zajmują 90 % powierzchni. Najmniejszy odsetek stanowią sady. Grunty orne stanowią 66,54 % ogółu powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo a łąki i pastwiska ok. 13 %.

Szczegółową strukturę użytkowania gruntów na terenie powiatu chodzieskiego przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Struktura użytkowania gruntów gminy w latach 2020-2022

Rok	Powierzchnia ogółem [ha]	Powierzchnia użytków rolnych [ha]					Lasy [ha]	Pozostałe grunty i nieużytki [ha]
		Ogółem	Grunty orne [ha]	Sady [ha]	Łąki i pastwiska	Inne [ha]		
2020	21 294	10 071	5 399	7	3624	507	10 505	718
2022	21 296	10 051	5 395	8	3611	505	10 508	729

Źródło: Ewidencja gruntów i budynków Starostwo Powiatowe w Chodzieży

Struktura użytkowania gruntów w ostatnich latach nieznacznie się zmieniła. Maleje powierzchnia gruntów ornych, łąki i pastwisk.

2.3. Gospodarka

Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Chodzież wg GUS lub cedig

Rok	Liczba podmiotów wpisanych do Regon		
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Osoby prawne	Łącznie
2018	466	115	581
2020	530	125	655
2022	560	134	694

W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczych w gminie wzrosła. Wg danych GUS, w 2022 r. w gminie były 694 podmioty gospodarcze ujęte w system REGON, w 2018 r. było ich o 113 mniej.

Tabela 5. Bezrobocie w gminie Chodzież wg GUS

Udział bezrobotnych zarejestrowanych	Rok	
	2020	2022
Ogółem gmina	189	132
w tym do 25 r. ż	21	24
w tym powyżej 50 r.ż.	56	36
mężczyźni	79	43
kobiety	110	89

W 2022 r. wg danych GUS w stosunku do roku 2020 bezrobocie spadło, w tym w przedziale ludności w wieku produkcyjnym o 4,7 %.

III. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Prowadzona gospodarka wodno-ściekowa ma duży wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na stan wód powierzchniowych oraz (w przypadku nieszczelnych zbiorników na nieczystości płynne) na jakość wód podziemnych. Wody powierzchniowe i podziemne narażone są na różnego rodzaju zanieczyszczenia np. azotem, metalami ciężkimi, fosforanami, chlorkami, siarczanami, substancjami powierzchniowo-czynnymi, fenolami, fluorkami, pestycydami itd.

Sieć wodno-kanalizacyjna na terenie gminy jest dobrze rozwinięta. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2022 roku 99,3 % mieszkańców gminy objętych jest siecią wodociągową. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 78,50 % mieszkańców gminy.

3.1. Gospodarka wodna

Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia realizowane jest przez gminne zakłady wodociągowe (komunalne). Woda do celów komunalnych w powiecie pobierana jest z ujęć wód podziemnych. Wody powierzchniowe pobierane są tylko do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz w gospodarce rybackiej.

Na terenie gminy udokumentowane zasoby posiada 10 ujęć wody podziemnej. Pobierane wody pochodzą z zasobów wody podziemnej utworów czwarto i trzeciorzędowych i stosuje się je najczęściej do celów bytowo-gospodarczych.

Aktualne zestawienie ujęć wód podziemnych w gminie przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Charakterystyka ujęć wody na terenie gminy

Lp.	Gmina/ miejscowość	Użytkownik	zatwierdzone zasoby		uwagi
			czwartorzęd	trzeciorzęd	
			Q=[m³/h]	Q=[m³/h]	
GMINA CHODZIEŻ					
1	Cisze - komunalne	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. (MWiK) Chodzież	6,0		
2	Konstantynowo, dz. nr 149/3 - komunalne	MWiK Chodzież	46,0 (38,4)		
3	Oleśnica	Nadleśnictwo Sarbia - Leśnictwo Jacewko	1,40		
4	Podanin III- (dz. 272/1) komunalne	MWiK Chodzież		44,00	
5	Podanin II (dz. 444/3 i 442/2) komunalne	MWiK Chodzież		37,7 (20,5)	
6	Ciszewo	Zakład Rolniczo- Przemysłowy "Farmutil HS" SA w Śmiłowie	14,30		
7	Zacharzyn- boisko sportowe	Gmina Chodzież	5,00		
8	Strzelce	PPHU STRZELCE sp. z o.o.	127,0 (79,2)		
9	Rataje	OSM Czarnków Zakład Produkcyjny Chodzież		62,00	
10	Stróżewo – plac sportowy	Gmina Chodzież		10,0	

Źródło: dane gminne

Wykaz obiektów gospodarki wodnej na terenie Gminy Chodzież (wody powierzchniowe) przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Obiekty gospodarki wodnej na terenie gminy

Lp.	Zlewnia bezpośrednia	Lokalizacja	Rodzaj obiektu	Powierzchnia zw. wody [ha]	Pojemność /retencja obiektu [tys. m ³]	Pobór wody dla potrzeb obiektu [tys. m ³]
1.	Bolemka	Chodzież - Karczewnik	stawy	7,82	109,5	228,1
		Chodzież – ul. Leśna	stawy	0,884	11,71	8,17
2.	Rów Podaniński	Podanin	stawy	1,20	15,6	39,6
3.	Borka	Oleśnica	stawy	190,1	1863,6	4419,3
			stawy	13,81	152,6	126,1
4.		Urbanowo	stawy	7,26	58,1	126,3

Źródło: dane gminne

3.1.1. Charakterystyka sieci wodociągowej

W 2020 roku łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie gminy Chodzież wynosiła 114,8 km a już w 2022 r. 117,2 km. Siecią wodociągową objętych jest 100 % mieszkańców gminy.

Charakterystykę istniejącej sieci wodociągowej w 2020 i 2022 r. przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy

Jednostka administracyjna	Długość sieci wodociągowej [km]		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej		Woda dostarczona gospodarstwom domowym [tys. m ³ /rok]	
	2020 r.	2022 r.	2020 r.	2022 r.	2020 r.	2022 r.
Gmina Chodzież	114,8	117,2	6051	6068	241,1	253,30

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Sieć wodociągowa na terenie gminy systematycznie rozbudowuje się a ilość wody dostarczana gospodarstwom domowym stale wzrasta.

3.1.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy przeprowadza na podstawie § 20 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży. Z informacji Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży za rok 2022 r. wynika, że jakość wody na

obszarze Miasta i Gminy Chodzież, pochodzącej ze wszystkich nadzorowanych urządzeń wodociągowych była dobra i spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2022r. stwierdzono krótkotrwale pogorszenie jakości wody w 2 wodociągach, co skutkowało wydaniem oceny warunkowej w: wodociągu publicznym w Podaninie i wodociągu zakładowym OSM Czarnków Zakładu Produkcyjnego w Chodzieży.

W wodociągu publicznym w Podaninie stwierdzono: – obecność bakterii z grupy coli – przekroczenie łącznie trwało 14 dni: 7 dni (od 18 stycznia do 24 stycznia), później 7 dni (od 10 maja do 16 maja). Przekroczony parametr nie miał wpływu na zdrowie konsumentów. Podjęto działania naprawcze – płukanie sieci wodociągowej i dezynfekcję; – niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h - przekroczenie łącznie trwało 14 dni (od 29 listopada do 12 grudnia). Właściciel wodociągu poinformowany o stwierdzonym przekroczeniu podjął działania naprawcze – chlorowanie i płukanie sieci wodociągowej. Ponieważ działania naprawcze nie doprowadziły do poprawy jakości wody wydano 1 warunkową ocenę stwierdzającą przydatność wody do spożycia. Po zakończeniu kolejnych działań naprawczych polegających na płukaniu sieci wodociągowej i chlorowaniu wody, właściciel wodociągu przesłał wyniki badania wody. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym była zgodna z wymaganiami rozporządzenia. Wydano ocenę stwierdzającą przydatność wody do spożycia. W wodociągu zakładowym Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej Czarnków w Zakładzie Produkcyjnym w Chodzieży stwierdzono niezgodną z wymaganiami mętność - przekroczenie łącznie trwało 96 dni: 14 dni (od 30 sierpnia do 12 września), później 23 dni (od 8 września do 30 września) oraz 59 dni (od 18 października do 15 grudnia).

Z uwagi na podwyższoną mętność wydano 1 warunkową ocenę przydatności wody do spożycia zobowiązując właściciela wodociągu do podjęcia działań naprawczych. Podjęto działania naprawcze - przegląd urządzeń, dodatkowe płukanie filtrów. Właściciel wodociągu informował o podejmowanych działaniach naprawczych i przysyłał wyniki badania wody. Jakość wody pod względem fizykochemicznym była zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Wydano ocenę stwierdzającą przydatność wody do spożycia. W pozostałych wodociągach stwierdzono krótkotrwale przekroczenia parametrów: – w wodociągu publicznym w Chodzieży stwierdzono przekroczenie barwy. Przekroczenie łącznie trwało 18 dni: 10 dni (od 8 lutego do 17 lutego), później 8 dni (od 18 października do 25 października). Przekroczony parametr nie miał wpływu na zdrowie konsumentów. Podjęto działania naprawcze – płukanie sieci wodociągowej; – w wodociągu publicznym w Konstantynowie stwierdzono niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h oraz podwyższoną mętność - przekroczenia łącznie trwało 8 dni (od 29 listopada do 6 grudnia).

Przekroczone parametry nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. Podjęto działania naprawcze – płukanie sieci wodociągowej i dezynfekcję; – w wodociągu lokalnym Hotelu „Gościniec Wyrwidąb” w Oleśnicy stwierdzono podwyższoną mętność – przekroczenie łącznie trwało 15 dni: 7 dni (od 22 lutego do 28 lutego), później 8 dni (od 18 października do 25 października) oraz niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h – przekroczenie łącznie trwało 8 dni (od 18 października do 25 października). Przekroczone parametry nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. Podjęto działania naprawcze – płukanie sieci wodociągowej i dezynfekcję. W 2022r. nie zgłoszono reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

3.2. Gospodarka ściekowa

3.2.1. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej

Długość sieci kanalizacyjnej oraz liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej stale wzrasta. Potrzeby nadal są. Na terenie gminy na koniec 2022 r. liczba zgłoszonych zbiorników

bezodpływowych wnosila 214 a przydomowych oczyszczalni było 117. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 78,50 % mieszkańców gminy.

Tabela 9. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2020 i 2022

Jednostka administracyjna	Długość sieci kanalizacyjnej [km]		Przyłącza do budynków mieszkalnych		Ścieki odprowadzane [tys. m ³]	
	2020 r.	2022	2020 r.	2022	2020 r.	2022
Gmina Chodzież	80,3	82,1	1080	1084	171	196

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

3.2.2. Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia komunalna w Studzieńcu –Łęgu obsługująca również Miasto Chodzież to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem miogenów o przepustowości 8000 m³ na dobę. Obciążenie oczyszczalni wynosi 27 000 RLM, natomiast średni rzeczywisty dobowy napływ ścieków wynosi 3 400 m³ /d.

Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Boleńka.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego wzrosła ilość ścieków komunalnych odprowadzanych do oczyszczalni siecią kanalizacyjną. W roku 2015 z terenu gminy odprowadzano do 171 tys. m³ ścieków, natomiast w 2021 to wartość 208 a w 2022 r. 213 tys. m³.

IV. STAN WYBRANYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

Obecnie przyjmuje się, że jednym z najważniejszych praw człowieka jest prawo do życia w czystym środowisku, a rozwój jednostek administracyjnych powinien odbywać się w sposób zrównoważony. Środowisko naturalne w coraz większym jednak stopniu odczuwa negatywne skutki działalności człowieka. Stan poszczególnych elementów środowiska naturalnego jest ściśle zależny od podejścia mieszkańców do problemu zanieczyszczeń. Zachowanie bezcennych zasobów naturalnych w jak najlepszym stanie jest możliwe tylko i wyłącznie dzięki ochronie poszczególnych elementów środowiska.

4.1. Budowa geologiczna

Działalność lodowca miała decydujący wpływ na ukształtowanie terenu całej Gminy Chodzież. Zlokalizowana na jego terenie morena czołowa ma postać zwartego kompleksu wzgórz i wałów biegnących od Oleśnicy do Pietronek.

Na terenie całego powiatu chodzieskiego, w tym Gminy Chodzież zalegają trzeciorzędowe utwory oligoceńskie, miocene, plioceńskie oraz czwartorzędowe utwory plioceńskie. W składzie utworów oligoceńskich wchodzi piaski glaukonitowe, ił mikowy, oraz słabo gliniaste piaski kwarcowe. Utwory miocene reprezentowane są przez iły piaszczyste i kwarcowe piaski drobnoziarniste. Osady plioceńskie zbudowane są z iłów poznańskich z przewarstwieniami piaszczysto-ilastymi.

W obrębie moreny czołowej oraz na jej przedpolach występują warstwowane piaski i żwiry młodszego plejstocenu. W północno-zachodniej części gminy podłoże zbudowane jest głównie z czwartorzędowych osadów plejstocenu o zróżnicowanej miąższości. Są to głównie piaski i żwiry pochodzenia rzeczno- i wodnolodowcowego. Dolina Noteci wypełniona jest współczesnymi

osadami aluwialnymi reprezentowanymi przez piaski i żwiry rzeczne, a także mułkami, torfami i gytą wapienną.

Na terenie Gminy Chodzież znajdują się trzy udokumentowane złoża surowców:

- ♦ „Kamionka II” kruszywa naturalnego - piasku w kategorii C1. Decyzją Wojewody Piłskiego z dnia 11.05.1998 r. znak OS-IX -1/7515-K/1/98 został wyznaczony obszar górniczy o powierzchni 14.033 m², oraz teren górniczy o powierzchni 25.147m². Maksymalna miąższość złóż wynosi 13m,
- ♦ „Nietuszkowo 183/2” - kruszywa naturalnego piaszczysto-żwirowego o zasobach bilansowych 164,79 tys. Mg - dokumentacja geologiczna w kategorii C1 - dokumentacja sporządzona 30 kwietnia 2006 roku. Złoże nie posiada koncesji na eksploatację.
- ♦ Oleśnica DW- udokumentowane złoże kruszywa naturalnego w kategorii C1 w 2016 roku. Zasoby bilansowe złoża obliczone na 31.12.2015 roku wynoszą 3.747,57 tysięcy ton. Powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 13,9243 ha. Obszar złoża obejmuje na terenie wsi Kamionka działkę nr 115 i na terenie wsi Oleśnica działkę nr 23/16. Złoże nie posiada koncesji na eksploatację.

Tabela 10. Zasoby kopalin i ich stan zagospodarowania w 2022 roku

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby złoża		Wydobycie
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Piaski i żwiry [tys. Mg]				
Kamionka II	T	132	92	-
Nietuszkowo dz. 183/2*	R	165	-	-
Oleśnica DW	E	3341	2756	97

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Skróty literowe stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

T- złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo

E – złoże eksploatowane

P - złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2+D)

R – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (kategorie A + B + C1),

Z - złoże, z którego wydobywanie zostało zaniechane

Źródło: www.pig.gov.pl (stan na dzień 31.12.2022 r.)

4.2. Wody podziemne

Ilość wód podziemnych na danym obszarze zależy od charakteru budowy geologicznej oraz rodzaju skał i osadów. W obszarze pradoliny Toruńsko – Eberswaldzka (Noteć) wody podziemne pierwszego poziomu zalegają na głębokości zaledwie 2 mppt., płytko położony poziom wodonośny jest silnie związany ze stanem wód w Noteci. Na obszarze wysoczyzny pierwszy poziom wodonośny zalega na głębokości 2-5 mppt. Wody podziemne zalegają głębiej na terenach położonych na zachód od Chodzieży, w rejonie moren czołowych i w strefie przyległej do pradoliny.

Gmina Chodzież znajduje się na obszarze zbiornika wód podziemnych (GZWP), tj. nr 138 Pradolina Toruńsko - Eberswaldzka (Noteć).

Tabela 11. Charakterystyka GZWP

Numer GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość zalegania zwierciadła wód [m ppt.]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys.m ³ /d]
138	Pradolina Toruńsko –Eberswaldzka (Noteć)	QP	porowy	30	192,7

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy- Informator Państwowej Służby Hydrologicznych Głównych zbiorniki wód podziemnych w Polsce 2022 r. .

Objaśnienia:

QP –zbiornik czwartorzędowy pradoliny

4.3. Wody powierzchniowe

Gmina Chodzież w granicach dwóch zlewni rzek Warty-Noteci i Wełny. Przez zachodnią część Gminy przebiega granica działu wodnego III rzędu, w kierunku południowo-wschodnim poprzez wzniesienia w obrębie powierzchni sandrowej, na południe od wsi Ciske i Papiernia dalej przez Stróżewko do Podanina. Północna i centralna część Gminy leży w zlewni Noteci. Tworzą ją również zlewnia Boleмки ze zlewnią Strugi Oleśnickiej oraz fragment zlewni Margoninki. Jeziora stanowią element środowiska przyrodniczego najbardziej wrażliwy i szybko reagujący na wszelkie zmiany warunków naturalnych. Wprowadzane do wód zanieczyszczenia kumulują się w jeziorach, stanowiąc tym samym bodziec do dalszej eutrofizacji ich wód, nawet po przerwaniu dopływu zanieczyszczeń.

Tabela 12. Wykaz jezior Gminy Chodzież

Lp.	Nazwa jeziora	Powierzchnia zwierciadła wody [ha]
Gmina Chodzież		
1	Papiernia	4,29
2	Słomka	7,36
3	Jasne	3,27
4	Lin	2,83

Źródło: Atlas jezior województwa pilskiego

4.4. Powietrze atmosferyczne

Na podstawie klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2022, stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla wszystkich trzech stref województwa: - aglomeracja poznańska – do klasy C zakwalifikowano strefę ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, - miasto Kalisz – do klasy C zakwalifikowano strefę ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, - strefa wielkopolska – do klasy C zakwalifikowano strefę ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10.

We wszystkich strefach został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2. Na przeważającym obszarze województwa wielkopolskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych /

docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel. 101 Największym problemem w skali województwa wielkopolskiego są wysokie stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10.

Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2022 r. wszystkie stacje pomiarowe w województwie. Szacuje się, że problem ten dotyczy zdecydowanej większości gmin województwa wielkopolskiego. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się „niską” emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków.

Przekroczenia w strefie wielkopolskiej stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego. Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP). Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu dokonuje co roku oceny poziomów substancji w powietrzu. Ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i powinna skutkować podjęciem działań powodujących zmniejszenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu dopuszczalnego/docelowego na terenie kraju w określonym terminie; stwierdzane stężenia nie powinny przekraczać wartości dopuszczalnych/docelowych po tym terminie. Rocznej oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach.

Ocena jakości powietrza jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ozon O₃,
- pył PM10,
- pył PM2.5,
- ołów Pb w PM10,
- arsen As w PM10,
- kadm Cd w PM10,
- nikiel Ni w PM10,
- benzo(a)piren B(a)P w PM10.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Prowadzona ocena jakości powietrza ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i powinna skutkować podjęciem działań powodujących zmniejszenie stężeń zanieczyszczeń

w powietrzu, przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie.

W zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy:

- **A** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- **B** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- **C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy,
- **D1** – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- **D2** – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dla strefy, w której poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub przekracza poziom dopuszczalny w przypadku, gdy margines tolerancji nie został określony, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza. Substancją dla której określono margines tolerancji jest tylko pył PM_{2,5}.

Wartości otrzymane w 2022 r. w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy wielkopolskiej, w tym powiatu chodzieskiego do klasy A dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu oraz metali oznaczonych w pyłe PM₁₀. Do klasy C dla pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀ i benzo(a) pirenu oznaczonego w pyłe PM₁₀.

4.5. Hałas

Zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54) hałas został zdefiniowany jako: dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Mówiąc o ochronie przed hałasem należy pamiętać o wskaźnikach hałasu, przez które rozumie się parametry hałasu określone poziomem dźwięku A wyrażonym w decybelach (dB), w tym:

- wskaźniki hałasu mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:
 - L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰),
 - L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰);
- wskaźniki hałasu mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - $L_{Aeq D}$ - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰),
 - $L_{Aeq N}$ - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest sumaryczny poziom hałasu danego obszaru. W decydującym stopniu zależy on od jego urbanizacji oraz rodzaju emitowanego hałasu, tj.:

- hałasu komunikacyjnego od dróg i szyn, który rozprzestrzenia się na odległe obszary ze względu na rozległość źródeł,
- hałasu przemysłowego obejmującego swym zasięgiem najbliższe otoczenie,
- hałasu komunalnego towarzyszącego obiektom sportu, rekreacji i rozrywki.

Ruch komunikacyjny, przede wszystkim drogowy, jest dominującą przyczyną degradacji klimatu akustycznego środowiska. Zależy głównie od natężenia i płynności ruchu, procentowego udziału pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkości strumienia pojazdów, przebiegu dróg w stosunku do obszarów zabudowanych oraz stanu dróg. Poziomy dźwięków, których źródłem są środki komunikacji drogowej i kolejowej, wynoszą od 75 do 95 dB.

W podziale na poszczególne rodzaje pojazdów przedstawiają się następująco:

- pojazdy jednośladowe 79–87 dB,
- samochody ciężarowe 83–93 dB,
- autobusy i ciągniki 85–92 dB,
- samochody osobowe 75–84 dB,
- maszyny drogowe i budowlane 75–85 dB,
- wozy oczyszczania miasta 77–95 dB.

W gminie hałas komunikacyjny związany jest głównie z drogą krajową nr 11 Kołobrzeg – Bytom oraz drogami wojewódzkimi: nr 183 Sarbia – Chodzież, nr 190 Krajenka – Gniezno, nr 191 Chodzież – Lipa, nr 193 Chodzież - Gołańcz. Mniejsze znaczenie ma hałas kolejowy, ze względu na jego subiektywnie mniejszą dokuczliwość a także ograniczoną częstotliwość kursowania pociągów. Główny szlak kolejowy całego powiatu stanowi linia: nr 354 Poznań Główny – Piła Główna.

4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występują w otaczającym nas środowisku, w postaci pola wytwarzanego w sposób naturalny lub sztuczny o różnych częstotliwościach. Do naturalnych źródeł pola elektromagnetycznego należą: naturalne promieniowanie ziemi, słońca i jonosfery. Ze wszystkich pól naturalnych najlepiej znane jest pole geomagnetyczne. Natężenie tego pola wynosi od 16 do 56 A/m. Nad powierzchnią ziemi występuje również naturalne pole elektryczne o natężeniu około 120 V/m przy normalnej pogodzie. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54) zostały wdrożone nowe regulacje dotyczące ochrony przed polami elektromagnetycznymi (PEM). W myśl wyżej wymienionej ustawy mówiąc o polach elektromagnetycznych rozumie się przez to pola elektryczne, magnetyczne, elektromagnetyczne, o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz (zakres promieniowania niejonizującego). Głównym celem ochrony przed PEM jest zapewnienie jak najlepszego stanu środowiska, poprzez utrzymywanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych, lub co najmniej na tych poziomach.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Rozporządzenie to różnicuje dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

Źródłami pól elektromagnetycznych na terenie powiatu są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (110 kV i więcej),
- stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiokomunikacja amatorska, w tym stacje fal długich i nadajniki CB,
- elektrownie wiatrowe.

Najbardziej rozpowszechnione źródła promieniowania to m. in.:

- nadajniki baz telefonii komórkowej, które pracują w paśmie 900 MHz, 1800 MHz i w wyższych częstotliwościach;
- nadajniki stacji radiowych, emitujący w sposób ciągły w paśmie częstotliwości od 88 MHz do 107 MHz,
- nadajniki radiostacji telewizyjnych emitujących w paśmie częstotliwości od 181 MHz do 694 MHz.

Stacje transformatorowe wysokich napięć wraz z wyprowadzeniami linii napowietrznych, jako jedyne elementy zespołów wiatrowych, są zdolne do generowania pola o poziomie istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska, przy czym elementy te nie stanowią zagrożenie dla klimatu elektromagnetycznego, gdyż zasięg ich oddziaływania z reguły jest bardzo ograniczony.

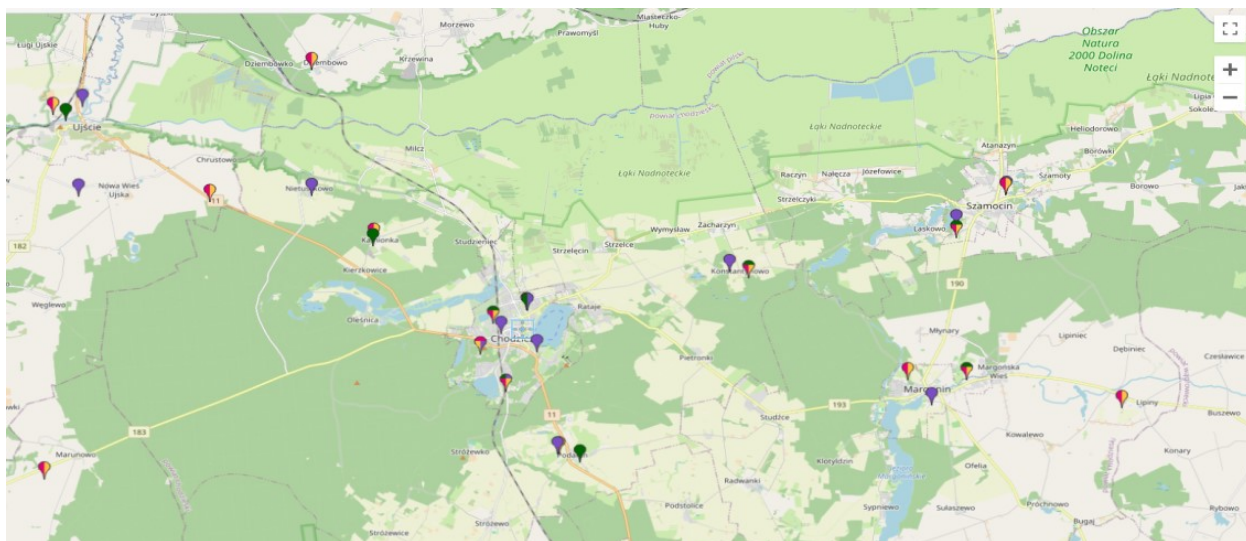
Charakterystykę źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy przedstawia tabela 13.

Tabela 13. Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Chodzież

Linie przesyłowe energii elektrycznej / stacje transformatorowe	Przebieg/ Lokalizacja
Gmina Chodzież	
Linie 110 kV	Piła – Krzewina – Chodzież - Wągrowiec
Linie 220 kV	Piła - Krzewina
Stacje transformatorowe	Łącznie 47 sztuk we wsiach: Słomki Trzaskowice, Stróżewice, Krystynka, Stróżewo Pietronki, Konstantynowo, Zacharzyn, Wymysław, Mirowo, Oleśnica, Trojanka Strzelce, Ciszewo, Strzelęcin, Milcz, Nietuszkowo
	SN/nn 15/04 kV stacja zlokalizowana w miejscowości Rataje

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Chodzież

Lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej przedstawia rysunek.

źródło: <http://mapa.btsearch.pl>

Stacje bazowe – szczegóły sieci

NIETUSZKOWO - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / On Tower Play ID: CHD3031 GSM1800 GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 UMTS900 ... GPS: 53,031944,16,829444) KAMIONKA - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / Towerlink Plus ID: BT32307 GSM900 LTE900 UMTS900 ... GPS: 53,016667,16,855833) KAMIONKA - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie Kamionka 1A - własna wieża Orange ID: 9611 (N!) GSM900 LTE800 .. T-Mobile ID: 43219 (N!) Kamionka 1A - wieża Orange GSM900 LTE800 LTE900 S... GPS: 53,018333,16,856111) PODANIN - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / On Tower Play ID: CHD3021 GSM1800 GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 UMTS900 .. GPS: 52,953333,16,935278)	PODANIN - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie własna wieża Orange ID: 1229 (N!) GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 . T-Mobile ID: 43216 (N!) wieża Orange GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 LTE900 .. GPS: 52,953333,16,936111) PODANIN - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / Towerlink Plus ID: BT32311 GSM900 LTE1800 LTE900 UMTS2100 UMTS900 . GPS: 52,950833,16,945000) KONSTANTYNOWO - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / On Tower Play ID: CHD3061 GSM900 LTE1800 LTE800 UMTS900 .. GPS: 53,008889,17,009444) KONSTANTYNOWO - GM. CHODZIEŻ, Wielkopolskie wieża Cellnex / Towerlink Plus ID: BT33752 GSM900 LTE1800 LTE900 UMTS900 Orange ID: T-44098 (N!) GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 T-Mobile ID: 44098 (N!) GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 LTE900 GPS: 53,006944,17,017778)
---	---

4.7. Charakterystyka elementów przyrody ożywionej

Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) wyróżnia następujące formy ochrony przyrody: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie: zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000 jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ).

Na terenie powiatu chodzieskiego znajdują się różne formy ochrony przyrody i krajobrazu, których powierzchnię przedstawiono w tabeli 34.

Tabela 15. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na gminy

Obszary prawnie chronione	Powierzchnia [ha]
Rezerваты przyrody*	0
Obszary chronionego krajobrazu*	12 062 ha
Użytki ekologiczne*	0
Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	4 004 ha
Obszar Natura 2000 Dolina Noteci	3 809 ha

*Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych 2022 r.

Powierzchnia obszarów chronionych w latach 2021 i 2022 nie zmieniła się.

4.7.1. Obszar chronionego krajobrazu

Przez Gminę Chodzież przebiega także fragment obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”. Obszar ten funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 1989 r. Nr 11, poz. 95). Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) w art. 11 określiła, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.), zachowują moc do czasu wejście w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych w brzmieniu nadanym ustawą, o zmianie ustawy o ochronie przyrody w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Oznacza to, że akty powołujące istniejące obszary chronionego krajobrazu, straciły swoją moc o ile nie wydano aktów nowych w ww. terminie. Jednocześnie jednak, art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody stanowi, że parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się parkami krajobrazowymi, obszarami chronionego krajobrazu, pomnikami przyrody w rozumieniu ustawy. Uwzględniając następnie art. 153 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) należy wskazać, że formy te zachowały byt prawny jako formy ochrony przyrody, jednakże z powodu utraty mocy aktów, które je powoływały i określały m.in. zakazy i nakazy obowiązujące na ich obszarze należy uznać, że nakazy i zakazy na nich terenie nie obowiązują.

Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu na terenie Gminy Chodzież wynosi 12 359 ha a ogólna powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” wynosi 68 840 ha, Na terenie obszaru dominują krajobrazy: łąkowo – polno - osadniczy oraz jeziorno – leśno - łąkowy. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar ten obejmuje głównie Dolinę Noteci wraz z jej stromymi zboczami.

4.7.2. Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 31 pomników przyrody.

Tabela 16 Pomniki przyrody na terenie Gminy

Jednostka administracyjna	Liczba pomników przyrody 2018 r.				
	ogółem	aleja	głaz	grupy drzew	pojedyncze drzewo
Gmina Chodzież	31	-	1	8	22

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GIOŚ Warszawa

4.7.3. Obszary Natura 2000

Sieć Natura 2000 jest najmłodszą z form ochrony przyrody, wprowadzoną w 2004 roku w Polsce jako jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej. Obszary Natura 2000 powstają we wszystkich państwach członkowskich tworząc Europejską Sieć Ekologiczną obszarów ochrony Natura 2000. Sieć chroni cenne siedliska przyrodnicze i rzadkie lub zagrożone gatunki zwierząt i roślin a głównym celem funkcjonowania Sieci Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej. Podstawą funkcjonowania programu są dwie unijne dyrektywy tzw.: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa.

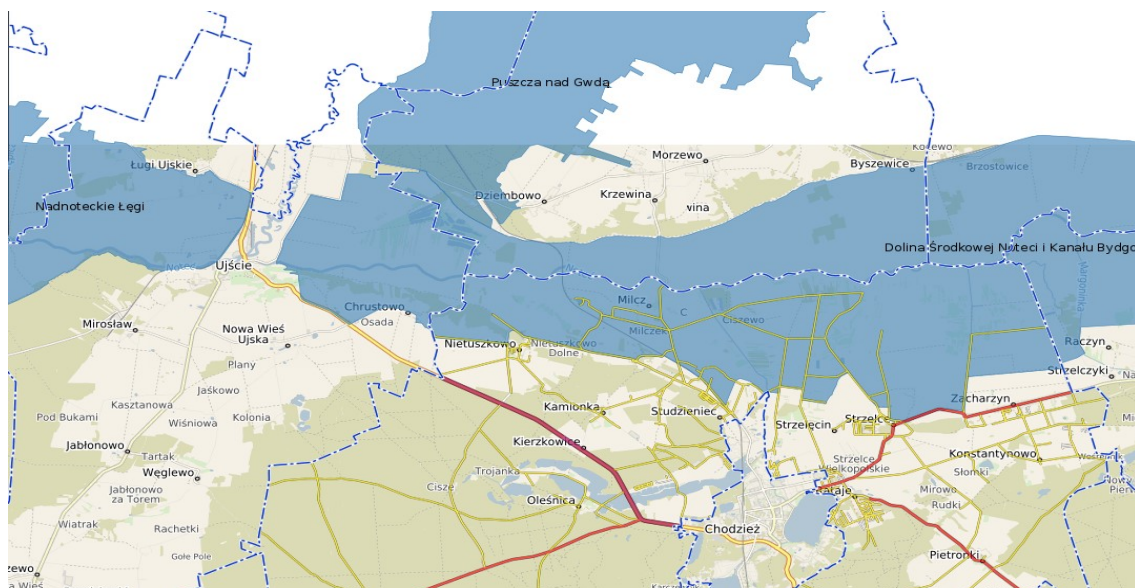
Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) - określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem;

Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) - ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Na teren gminy Chodzież zachodzą dwa obszary Natura 2000. To jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (**Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego**) oraz jeden specjalny obszar ochrony siedlisk (**Obszar Natura 2000 Dolina Noteci**)

- obszar specjalny ochrony siedlisk SOO **Dolina Noteci PLH300004** zajmuje powierzchnię 32672,1 ha. Obejmuje on swoim zasięgiem część gminy Chodzież i Szamocin. Obszar ten w granicach gminy Chodzież zajmuje powierzchnię 3998,6 ha, a gminy Szamocin 5460,3 ha. Głównym celem wyznaczenia tego obszaru jest ochrona dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk,
- obszar specjalnej ochrony ptaków OSO **Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001** o powierzchni 50532 ha od północy obszar graniczy z wysoczyzną Pojezierza Krajeńskiego - maksymalne deniwelacje pomiędzy dnem doliny a skrajem wysoczyzny dochodzą tu do 140 m. Od południa pradolina jest ograniczona piaszczystym Tarasem Szamocińskim, zajęтым w znacznej mierze przez lasy, stykającym się z krawędzią Pojezierza Chodzieskiego. Znaczne części pradoliny zostały zmeliorowane i prowadzona jest na nich gospodarka łąkowa.

Rysunek 1. Obszary Natura 2000 w na terenie Gminy Chodzież

V. GŁÓWNE CELE I ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Programy powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST. Ponadto zasady ochrony środowiska są uwzględniane na etapie opracowywania dokumentów sektorowych niezwiązanych ściśle z ochroną środowiska i jego elementów, a określające cele służące podniesieniu poziomu jakości życia mieszkańców, których realizacja ma przysłużyć się szybkiemu oraz trwałemu rozwojowi gospodarczemu.

Szczegółowe cele zawarte w tych dokumentach mogą zostać osiągnięte tylko w warunkach realizacji zasad zrównoważonego rozwoju oraz pielęgnowania i zachowania dziedzictwa kulturowego kraju.

Założenia rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Chodzież w świetle ochrony środowiska zostały wyznaczone w oparciu o **obowiązujące** dokumenty:

- ◆ *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.),*
- ◆ *Polityka Ekologiczna Państwa 2030,*
- ◆ *Program ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016 - 2020,*
- ◆ *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020.*

Tabela nr 17 Zadania określone w Programie ochrony środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie
1.	Obszar interwencji I Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym: ograniczenie niskiej emisji, oszczędność energii, stosowanie alternatywnych źródeł energii
2.		Sukcesywna aktualizacja sposobów ogrzewania na terenie Gminy w ramach aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej
3.		Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizacji systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii m.in. za pomocą dofinansowań do fotowoltaicznych instalacji prosumenckich, modernizacji istniejących instalacji grzewczych
4.		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny
5.		Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy
6.		Budowa oraz modernizacja układu ścieżek rowerowych na terenie Gminy
7.	Zagrożenia hałasem	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej oraz obiektach indywidualnych
8.		Rataje, ul. Łąkowa - budowa oświetlenia drogowego - poprawa standardu i jakości oraz bezpieczeństwa ruchu
9.		Studzieniec, ul. Zacisza - budowa oświetlenia - poprawa standardu i jakości życia mieszkańców
10.		Integrowanie opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem
11.		Monitorowanie natężenia ruchu i poziomu hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren Gminy
12.		Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy
13.		Studzieniec - budowa drogi - poprawa standardu i jakości oraz bezpieczeństwa ruchu
14.	Obszar interwencji II	Rataje, ul. Łąkowa - budowa drogi - poprawa standardu i jakości oraz bezpieczeństwa ruchu
15.		Stróżewo - budowa drogi - poprawa standardu i jakości oraz bezpieczeństwa ruchu
16.		Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych
17.	Obszar interwencji III Pola elektromagnetyczn	Uwzględnienie w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego (pozostawienie w sąsiedztwie linii wysokich napięć wolnych przestrzeni)
18.		Minimalizowanie liczby wysokich konstrukcji antenowych i lokalizowanie urządzeń nadawczych kilku użytkowników na jednej konstrukcji wspornej (z względu na ochronę krajobrazu)

19.	Obszar interwencji IV Gospodarowanie wodami Obszar interwencji V dno - ściekowa	Uwzględnianie w MPZP zagadnień dotyczących gospodarowania wodami
20.		Wdrażanie programów ochrony wód podziemnych
21.		Wdrażanie programów ochrony wód powierzchniowych
22.		Współpraca Gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracyjnych
23.		Realizacja programu małej retencji dla Województwa Wielkopolskiego w tym budowa zbiorników retencyjnych
24.		Podniesienie gotowości centrum zarządzania kryzysowego w przypadku zagrożenia
25.		Realizacja działań przestrzennych zatrzymujących wody deszczowe w miejscach ich opadu, poprzez: podnoszenie lesistości zwiększającej retencyjność; przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone; racjonalną gospodarką wodami opadowymi na terenach silnie zurbanizowanych
26.		Wzmocnienie działań kontrolnych egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków
27.		Gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Gminy
28.	Obszar interwencji VI Gleby oraz zasoby geologiczne	Uwzględnienie w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszarów złóż i objęcie ochroną oraz działania związane z ich poszukiwaniem i rozpoznawaniem
29.		Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych
30.		Ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz wzdłuż cieków
31.		Propagowanie przestrzegania zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych
32.		Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego
33.	i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarka odpadami na terenie gminy - Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Chodzież
34.		Bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości porządku
35.	Obszar Interwencji VII Gospodarka odpadami	Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów
36.		Wsparcie finansowe dla osób fizycznych likwidujących azbest lub wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie Gminy
37.		Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska poprzez rozwój selektywnego zbierania odpadów z wydzieleniem odpadów niebezpiecznych, odpadów zielonych, odpadów poddawanych odzyskowi lub recykling

38.	Obszar Interwencji VIII Zasoby przyrodnicze	Podejmowanie działań w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody wynikające z ustawy o ochronie przyrody
39.		Wydawanie zezwoleń, przeprowadzanie kontroli, nakładanie kar w związku z czynnościami administracyjnymi określonymi w ustawie o ochronie przyrody
40.		Bieżąca opieka nad formami ochrony przyrody oraz ochrona cennych przyrodniczo siedlisk na terenie Gminy
41.		Wspieranie przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień, parków, zielonych terenów sportowych oraz ogródków działkowych
42.		Sukcesywna likwidacja zagrożeń związanych z występowaniem na gruntach gminnych barszczów kaukaskich
43.		Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej
44.	Obszar interwencji IX Zagrożenia poważnymi awariami	Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii
45.		Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.
46.		Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych poprzez zastosowanie efektywnych i sprawdzonych rozwiązań (minimalizacja ryzyka).
47.	Edukacja	Wspieranie szkolnych kół zainteresowań o tematyce ekologicznej oraz konkursów o tematyce ekologicznej
48.		Prowadzenie działań edukacyjnych oraz organizacja kampanii informacyjnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska
49.	Obszar interwencji X	Udział Gminy w akcjach ekologicznych
50.		Dążenie do osiągnięcia wspólnej polityki środowiskowej z sąsiednimi gminami (Powiat, związek gmin)
51.		Modernizacja budynku szkoły w Oleśnicy - poprawa atrakcyjności budynku i zabezpieczenie przed niszczeniem
52.		Zacharzyn - budowa świetlicy wiejskiej - wzrost atrakcyjności kulturalnej oraz integracji mieszkańców
53.		Zacharzyn - budowa ścieżki edukacyjnej z zagospodarowaniem terenu - wzrost atrakcyjności kulturalnej miejscowości

VI. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

1. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej *Tabela 18.*

Działanie	2021 r.	2022 r.
DOCHODY z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazane przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego	31 977	16 274
WYDATKI ogółem przeznaczone na finansowanie ochrony środowiska, w tym ze środków zarządu województwa	210 616	199 212
Ochrona powietrza atmosferycznego	27 000	24 000
Ochrona zieleni (wycinka i nasadzenia drzew)	33 700	53 725
Gospodarka odpadami (azbest)	51 337	13 117
Gospodarka wodno- ściekowa i melioracje	34 182	65 500
Pozostała działalność	64 397	42 870

2. Realizacja gminnego programu usuwania azbestu

Rada Gminy Chodzież Uchwałą nr XXII/167/13 z dnia 18 czerwca 2013 r. przyjęła Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Chodzież.

2021 r.

Zgodnie z bazą azbestową na terenie Gminy Chodzież pozostało do unieszkodliwienia 1793,3 Mg odpadów zawierających azbest, w tym 1024,7 Mg u osób prywatnych a 768,6 Mg u prawnych. Baza azbestowa to narzędzie informatyczne do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, dostępne dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzanie i aktualizowanie danych w Bazie azbestowej jest obowiązkiem każdego wójta, burmistrza i prezydenta miasta a także marszałka województwa. Dane wprowadzane do Bazy Azbestowej pochodzą od właścicieli i użytkowników nieruchomości, na których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Aktualne dane z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest są podstawą do ubiegania się o środki finansowe na usuwanie wyrobów zawierających azbest.

W 2021 r. Gmina Chodzież zleciła firmie AnECO Adam Nowicki z siedzibą w Gołęczewie przy ul. Akacjowej 7, 62-001 Gołęczewo realizację zadania pt.: „Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Chodzież, dotyczącą osób fizycznych i prawnych, wraz z przygotowaniem warstwy obrysów obiektów, z przypisanymi do obiektu atrybutami, której wyniki zasiliły Bazę Azbestową”.

Projekt został współfinansowany przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Zadanie realizowane było w okresie od maja do października 2021 roku i obejmowało swoim zakresem:

Przygotowanie i wykonanie szczegółowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy Chodzież, poprzez spis z natury przeprowadzony we wszystkich miejscowościach gminy.

- wykonanie warstwy obrysów z towarzyszącymi atrybutami, w formacie *.shp przenoszącej wyniki pracy w terenie na mapę.
- wprowadzenie wyników inwentaryzacji wyrobów azbestowych, znajdujących się na terenie gminy Chodzież, do Bazy Azbestowej www.bazaazbestowa.gov.pl.

W ramach konkursu organizowanego przez Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii – „Konkurs Azbest 2021” Gmina Chodzież otrzymała z Ministerstwa dotację w kwocie 12 200 zł. Całkowita końcowa wartość brutto zadania wynosiła 15 867,00 zł, zatem wkład Gminy wynosił 3 667,00 zł.

W 2021 r. ramach wspólnej Realizacji programu usuwania azbestu na terenie powiatu chodzieskiego na realizację ww. przedsięwzięcia wykorzystano środki Gminy w kwocie 17 770,59 zł.

Miejsce odbioru (liczba gospodarstw)	Łączna ilość (kg)	Razem koszty usunięcia azbestu (zł)
Rataje (3)	3437	17 770,59 zł , w tym: - dotacja z Gminy 14 000 zł - środki powiatu i WFOŚiGW 3770,59 zł
Kamionka (1)	8607	
Milcz (1)	1247	
Zacharzyn (1)	1118	
Stróżewo (4)	13507	
Konstantynowo (1)	985	
Podanin (1)	1725	
Kierzkowice (1)	1473	
Razem	32099	

*przyjęto że 1 m² płyty waży 17 kg

Na realizację zadań zawartych w uchwale Nr XXII/167/13 Rady Gminy w Chodzieży z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie „Programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Chodzież na lata 2012-2032” na rok 2021 w planie budżetu przeznaczono kwotę 20 tys. zł. Wykorzystano środki w kwocie 17 725,50 zł

Miejsce odbioru (liczba gospodarstw)	Łączna ilość	Łączne koszty usunięcia azbestu
	kg	w zł
Wymysław (1)	2920	17 725,50
Pietronki (1)	2880	
Nietuszkowo (1)	360	
Rataje (2)	3040	
Strzelce(2)	3680	
Strzelęcin(2)	2846	
Zacharzyn (1)	2525	
Konstantynowo (1)	2349	
Słomki (1)	1480	
Milcz (1)	3170	
Razem	25 250	

Łącznie na usunięcie azbestu w 2021 r. przeznaczono środki w kwocie 35 496,09 zł co pozwoliło usunąć z terenu Gminy 57,349 Mg wyrobów zawierających azbest.

2022 r.

Rada Gminy Chodzież Uchwałą nr XXII/167/13 z dnia 18 czerwca 2013 r. przyjęła Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Chodzież.

Zgodnie z bazą azbestową na terenie Gminy Chodzież pozostało do unieszkodliwienia 1772,38 Mg odpadów zawierających azbest, w tym 1003,78. Mg u osób prywatnych a 768,60 Mg u prawnych.

W ramach wspólnej Realizacji programu usuwania azbestu na terenie powiatu chodzieskiego w 2022 roku z Powiatem Chodzieskim Gmina Chodzież zadeklarowała kwotę dofinansowania w wysokości 20 tys. zł. Jednak żaden mieszkaniec Gminy nie złożył wniosku do Starostwa Powiatowego w Chodzieży o usunięcie azbestu.

W 2022 r. za realizację zadań zawartych w uchwale Nr XXII/167/13 Rady Gminy w Chodzieży z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie „Programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Chodzież na lata 2012-2032” na rok 2022 w planie budżetu przeznaczono kwotę 35 tys. zł. Wykorzystano środki w kwocie 34 490,24 zł

Lp.	Miejsce odbioru (liczba gospodarstw)	Łączna ilość w kg	Łączne koszty usunięcia azbestu (w zł)
1	Podanin (5)	10650	34 490,24
2	Nietuszkowo (1)	2380	
3	Milcz (2)	7130	
4	Rataje (2)	3080	
5	Strzelce(1)	2120	
6	Krystynka(2)	5740	
7	Zacharzyn (3)	5110	
8	Konstantynowo (1)	400	
9	Słomki (1)	3060	
10	Stróżewo (2)	2220	
11	Trzaskowice (1)	1770	
Razem		43,660	

Łącznie na usunięcie azbestu w 2022 r. przeznaczono środki w kwocie 34 490,24 zł co pozwoliło usunąć z terenu Gminy 43,66 Mg wyrobów zawierających azbest.

Na koniec 2022 r. wg Bazy azbestowej do usunięcia zostało w kg

kod wyrobu	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
W01	1246 13	8060	116553	6560	6560	0	118053	1500	116553
W02	2069 255	1325152	744103	4149 32	322882	92050	1654324	1002270	652054

W01 – Płyty azbestowo-cementowe płaskie

W02 – Płyty azbestowo-cementowe faliste.

3. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy.

2021 r.

Zadanie	Cel / efekt osiągnięty
<u>Studzieniec</u> - oświetlenie drogi przy ul. Spokojnej Zadanie obejmowało: 1) wykonanie linii kablowych do zasilania latarni oświetleniowych 2) montaż szafki oświetleniowej SO - 1 szt. 3) ustawienie słupów oświetleniowych z oprawami - 5 szt.	Zastosowano oświetlenie drogowe energooszczędne typu LED. Oświetlenie przyczyni się do poprawy (wieczorową porą) warunków bezpieczeństwa użytkowników drogi oraz właścicieli przyległych nieruchomości zabudowanych.
<u>Stróżewo</u> - oświetlenie drogi (dz. ew. nr155, 263, 49 i 195) Zadanie obejmowało: 1) wykonanie linii kablowych do zasilania latarni oświetleniowych 2) montaż szafki oświetleniowej SO - 1 szt. 3) ustawienie słupów oświetleniowych z oprawami - 9 szt.	

Od 2021 r. pracownicy Urzędu Gminy korzystają z bardziej ekologicznego i oszczędnego samochodu służbowego marki Dacia Duster.

2022 r.

Zadanie	Cel / efekt osiągnięty
W ramach budowy drogi w Ratajach na ul. Kwiatowej zamontowano oświetlenie - 9 szt. latarni z oprawami typu LED	Oszczędność energii
Wymiana oświetlenia (12 szt.) w jednej z klas w Szkole Podstawowej w Oleśnicy	

4. Dotacje do wymiany pieców węglowych

W 2021 r. i 2022 r. kontynuowana była realizacja podjętej przez Radę Gminy Chodzież uchwały Nr XLV/366/2018 z dnia 18 maja 2018 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Chodzież na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych, wielorodzinnych lub lokalach na obszarze Gminy Chodzież.

W 2021 r. z dziesięcioma 10 osobami fizycznymi z terenu Gminy podpisano umowy dotacji do wymiany kotłów na paliwo stałe (tzw. kopciuchów) na bardziej ekologiczne na łączną kwotę 30 tys. zł. Jedna z tych osób poinformowała o zamontowaniu źródła ciepła niezgodnego z umową, w związku z tym nie otrzymała dotacji.

Rozliczenie dotacji z roku 2021

Miejsce realizacji w ramach programu	Ilość gospodarstw domowych którym przyznano dotacji	Kwota przyznanej dotacji (zł)	Rodzaj zakupionego kotła
Podanin	1	3000	Kocioł na gaz
Rataje	2	2x3000	Kocioł na gaz
	1	3000	Kocioł na pellet 5 klasy
Strzelce	1	3000	Kocioł na gaz
	1	3000	Kocioł na pellet 5 klasy
Pietronki	1	3000	Kocioł na ekogroszek 5 klasy
Wymysław	1	3000	Kocioł na gaz
Kamionka	1	3000	Kocioł na gaz
RAZEM:	9	27 000	

W 2021 r. dokonano również wymiany pieca służącego na potrzeby ogrzewania świetlicy wiejskiej w Strzelcach na kocioł gazowy oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Strózewie wymiany kotła na węgiel na kocioł na pellet.

W 2022 r. z racji niestabilnej sytuacji na rynku paliw, umowy na wymianę pieców na bardziej ekologiczne tylko pięć osób fizycznych z terenu Gminy zdecydowało się na wymianę pieca na łączną kwotę 15 tys. zł.

Rozliczenie dotacji z roku 2022

Miejsce realizacji w ramach programu	Ilość gospodarstw domowych którym przyznano dotacji	Kwota przyznanej dotacji (zł)	Rodzaj zakupionego kotła
Zacharzyn	2	2x3000	Kocioł elektryczny i kocioł na pelet
Rataje	2	2x3000	Kocioł na pelet i kocioł na gaz
Strzelce	1	1x3000	Kocioł na pelet

W 2022 r. nie wymieniano pieców w jednostkach podległych.

5. Inwestycje w Gminie Chodzież realizowane w latach 2021-2022 w ramach zadania ochrona klimatu i jakości powietrza

2021 r.

Budowa drogi – Strózewo gm. Chodzież

Wykonano

- drogę o nawierzchni z kostki betonowej gr 8 cm, o dł. ca 307 ca m w tym zjazd na drogę powiatową dł. 5 m, zjazdy z kostki betonowej, oznakowanie drogowe, chodnik, zbiornik retencyjno-rozsączający, przyłącza deszczowe;
- oświetlenie drogowe składające się z linii kablowych i 9 szt. latarni.

Budowa drogi - Studzieniec ul. Spokojna, gm. Chodzież

Wykonano:

- drogę o dł. ca 214 m, o nawierzchni jezdni z kostki betonowej gr. 8 cm.

- zjazdy do posesji,
- oświetlenie drogowe (5 latarni, linie kablowe)
- kanalizację deszczową (dł. ca 340,50 m) z seperatorem piasku i zbiornikiem rozsączającym.

Budowa świetlicy – Zacharzyn

Wykonano roboty budowlane branży konstrukcyjnej, elektroinstalacyjnych i sanitarnej, jednokondygnacyjnego budynku z przeznaczeniem na **świetlicę wiejską i remizę OSP**, o pow. użytkowej ca 401,28 m³ (pow. zabudowy 480,40 m²)

Przebudowa drogi – Podanin

Wykonano przebudowę konstrukcji nawierzchni jezdni drogi wraz z jej obramowaniem krawężnikami betonowymi na ławie betonowej i nową nawierzchnią z kostki betonowej gr. 8 cm. Łączna długość przebudowywanego odcinka drogi wynosi 112,0 m, na powierzchni ca 600 m². Szerokość jezdni drogi wynosi 4,00-5,00 m.

Przebudowa drogi w Ratajach, ul. Chodzieska

Wykonano przebudowę konstrukcji nawierzchni jezdni drogi wraz z jej obramowaniem krawężnikami betonowymi na ławie betonowej. Wykonano nową nawierzchnię drogi z kostki betonowej gr 8 cm, na dł. 120 m i szer. 4 m

Strzelce – wymiana źródła ciepła w świetlicy wiejskiej

Wykonano wymianę źródła ciepła w budynku świetlicy wiejskiej w Strzelcach.

Prace obejmowały:

- demontaż kotła na paliwo stałe (kocioł zamontowano w świetlicy w Milczu)
- budowę przyłącza gazu
- dostawę i montaż kotła gazowego
- prace odtworzeniowe
- załadunek i rozładunek oraz transport kotła z demontażu na odległość ca 10 km.

2022 r.

Zacharzyn - budowa chodnika do boiska ORLIK oraz do boiska trawiastego

Wykonano:

- utwardzenie terenu z kostki betonowej gr. 6 cm, na pow. 64 m², obejmujące budowę chodnika na długości ok. 41 m i szerokości 1,60 m na odcinku od nawierzchni utwardzonej przy świetlicy wiejskiej do boiska trawiastego.
- utwardzenie terenu z kostki betonowej gr. 6 cm, na pow. 40 m², obejmujące budowę chodnika na odcinku od nawierzchni utwardzonej przy świetlicy wiejskiej do boiska ORLIK.

Budowa świetlicy w Zacharzynie - utwardzenie terenu

W ramach zadania wykonano utwardzenie terenu z kostki betonowej na pow. 2 694 m², obejmujące budowę drogi do budynku świetlicy wiejskiej wraz z parkingiem, placem wokół budynku, pasami zieleni wzdłuż drogi (980 m²) i oświetleniem (7 latarni), odwodnieniem z rynien i rur spustowych budynku poprzez kanały z rur (PVC fi 110 i 160 dł. 113 m) i studnie chłonne (szt. 6.)

Budowa drogi w Ratajach gm. Chodzież

- droga o nawierzchni z kostki betonowej gr 8 cm, o dł. ca 305 m i szer. 5 m, zjazdy z kostki betonowej, oznakowanie drogowe (pionowe 10 szt., poziome 24 m²), chodnik ca 300 m;
- kanalizacja deszczowa (odwodnienie drogowe) dł. 311,5 m (PVC SN 8 300, 250, 200, studnie; studnie PP/PCV Ø 600mm - 2 szt., studnie Ø 1000mm - 2 szt., wpusty deszczowe Ø 600mm z osadnikami o gł. min 0,7m - 19 szt., wylot prefabrykowany do rowu Ø 300mm - 1 szt., separator ropopochodnych i mineralnych ECO - K 3/30 -3,0 - 1 szt.
- oświetlenie drogowe składające się z linii kablowych 329 m i 9 szt. latarni z oprawami typu LED.

Budowa drogi w Studzieńcu, gm. Chodzież

Wykonano

- Drogę o nawierzchni z kostki betonowej gr 8 cm, o dł. ca 337 m, zjazdy z kostki betonowej, oznakowanie drogowe (pionowe 8 szt.- 7 słupków, poziome 22 m²), chodnik ca 284 m;
- kanalizację deszczową (odwodnienie drogowe) dł. 253 m;
- oświetlenie drogowe składające się z linii kablowych 310 m i 7 szt. latarni oraz wymiany 3-ch istniejących opraw na typu LED

Budowa drogi – Rataje Os. Klonowe, gm. Chodzież

- drogę o dł. ca 202 m, o nawierzchni jezdni z kostki betonowej gr 8 cm, z tego: droga gminna 197 m i zjazd na drogę wojewódzką 5 m, zjazdy do posesji, oznakowanie drogowe, chodnik dł. w tym 332 m, w tym chodnik przy drodze gminnej 317 m;
- zjazdy do posesji,
- oświetlenie drogowe (7 szt. latarni, linie kablowe)
- kanalizację deszczową dł. ca 149 m z zbiornikami retencyjno-rozsączającymi szt. 2.

IX. UWAGI I WNIOSKI

Oceniając stan ochrony środowiska oraz stopień realizacji zadań wynikających z programu ochrony środowiska na koniec roku 2022, można stwierdzić, że wyznaczone w Programie cele były osiągnięte.

Z danych zamieszczonych w niniejszym Raporcie wynika, iż realizacja Programu przebiegała prawidłowo a na poprawę ochrony środowiska w gminie wydatkowano łącznie w tych dwóch latach ponad **400 tys. zł** (nie wliczając budowy i remontów dróg).

W latach 2021 i 2022 na terenie gminy największy nacisk położono na:

- wymiana lub budowa oświetlenia energooszczędnego (ok. 1 mln zł)
- likwidację pokryć dachowych z azbestu (ok. 290 tys. zł),
- likwidacja niskiej emisji (ok. 250 tys. zł)
- edukację ekologiczną mieszkańców (ok. 212 tys. zł).
- monitoring zamkniętego składowiska odpadów w Kamionce.

Podsumowując, należy stwierdzić, że Program ochrony środowiska dla gminy Chodzież był w okresie sprawozdawczym systematycznie realizowany.